

Minimální preventivní program školy 2025– 2026

Minimální preventivní program vychází z pokynu MŠMT, č. j.:1454/2000-51, který do prevence sociálně patologických jevů zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, xenofobii, intoleranci, antisemitismus.

Cíl primární prevence:

Zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. V prostředí naší školy jde o realizaci dlouhodobého, komplexního primárního programu, do kterého je zahrnuto vše podstatné, dostupné a realizovatelné v našich podmínkách. Důraz klademe na utváření celé osobnosti člověka, nejen na rozvoj znalostní, ale především na dovednostní a postoje.

Škola poskytuje odborné středoškolské vzdělání přibližně 330 žákům a žákyním. Někteří z nich mají speciální vzdělávací potřeby. Nemalé množství tvoří žáci, kteří pochází z prostředí, kde jsou nevyhovující ekonomické či sociální poměry. Přičteme-li k tomu i poměrně rizikový věk našich žáků, lze předpokládat, že i na naší škole se setkáme s problematikou závislostí a jiných sociálně patologických jevů.

Pozornost z naší strany se tak logicky zaměřuje nejen na samotnou problematiku závislostí, ale zejména na oblast prevence. Ta se odvíjí prioritně od zjišťování představ, postojů a přesvědčení našich žáků ve věcech týkajících se drog, alkoholu, kouření aj. a jejich rizikových faktorů.

V letošním školním roce se chceme více zabývat prevencí šikany ve třídách, případně včasným zásahům a řešení při jakýchkoliv náznacích šikany.

Také, jak vyplývá z předchozích zkušeností, je třeba se zaměřit na prevenci novodobých jevů např. kyberšikana. V rámci přípravy na tuto problematiku budou pedagogové a členové poradenského týmu vyhledávat a absolvovat vzdělávací akce směřující k těmto tématům.

Aktivity vyplývající z výuky:

Cílené aktivity z oblasti prevence pro naše žáky je třeba přizpůsobit jejich mentální a sociální úrovni.

Vhodné je využít:

- názorných pomůcek
- časopisů
- videoprogramů s protidrogovou tematikou,
- internetu apod.
- besed (policie ČR a městská policie aj.)

Úkolem všech našich pedagogických i nepedagogických pracovníků v rámci primární i sekundární prevence je mimo jiné také **osvětová činnost**.

Oblast prevence sociálně patologických jevů se odráží i v samotné výuce takřka ve všech předmětech, zejména však v **občanské výchově**. Tato témata jsou zpracována i do aktuálních **školních vzdělávacích programů**. Učitelé i ostatní pracovníci jsou vedeni ke studiu potřebné legislativy a mají též možnost studia odborné literatury, která se na naší škole aktuálně doplňuje. Prvky prevence sociálně patologických jevů jsou pevně zakotveny i v oblasti praktického vyučování (zákaz kouření na pracovišti, bezpečnost práce, zodpovědný přístup k vykonávané činnosti atd.).

Metody a formy práce k osvojení preventivních ochranných kompetencí:

- Zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání.
- Posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, reakce na stres, neúspěch, kritiku.
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, zařazení do skupiny, vytvoření atmosféry pohody a klidu.
- Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám.
- Respektování individuálních rozdílů mezi žáky.

Poradenský tým:

Ve škole působí také **poradenský tým** složený z výchovného poradce, metodika prevence a kariérového poradce, v jejichž kompetenci je přímo předcházení výše uvedeným jevům či případně jejich řešení. Ti jsou ve stálém kontaktu s ostatními odbornými pracovišti mimo naši školu, kterých se tato problematika jakkoli dotýká (např. Poradenská centra, zdravotnická zařízení, PPP, SPC, Policie ČR, sdružení apod.). Dle potřeby probíhají pohovory jak s problémovými žáky, tak i s jejich rodiči. Poradenský tým současně intenzivně spolupracuje externě se školními psychology.

Mimoškolní činnost:

Nemalou měrou se na prevenci podílí i **aktivity mimoškolní** a to jak v rámci domova mládeže tak i mimo něj.

- tělovýchovné a sportovní aktivity:
 - plavání
 - posilovna
 - kopaná
 - atletika
- estetické – výtvarné, hudební a dramatické alternativní aktivity:
 - výtvarný kroužek
 - výpočetní technika
 - kroužek historického šermu
- návštěvy kulturních a společenských akcí
- kroužek historického šermu

Spolupráce s jinými organizacemi:

Škola také aktivně spolupracuje s Masarykovou univerzitou Brno a MENDELU Brno.

Aktivní spolupráce s: - IQ ROMA servisem Brno v oblasti řešení problematiky nejen romských žáků,
 - AGAPO a RYTMUS v rámci tranzitních programů, sociální rehabilitace
 - Práh Jižní Morava – poradenská činnost v oblasti duševních onemocnění, sociální rehabilitace.

V oblasti sociální prevence nelze také opomenout **spolupráci s Policií ČR a městskou policií.**

Jako nejvýznamnější prvek v oblasti prevence sociálně patologických jevů se ukazuje **spolupráce s Poradenským centrem pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, Brno**. Naši žáci se tak mohou zúčastňovat preventivních programů, jež organizují. Formou dotazníků i individuálního rozhovoru centrum umožňuje i **zpětnou vazbu**, kde je zakotveno jak hodnocení akce tak i případná konkrétní doporučení.

Jedná se zejména o tato témata:

- Seznamovací programy pro první ročníky
- Problematika drog a drogových závislostí zpracována interaktivní formou
- Šikana a její projevy
- Intervenční programy

Mimo tato témata je možnost aktivní spolupráce dle aktuálních potřeb školy, třídy či jednotlivců. Centrum také poskytuje možnosti konzultační a vzdělávací i pro odborné pedagogické pracovníky a rodiče. V rámci realizace projektu ESF plánujeme do výuky i mimo ni zařazení aktuálních akcí (besedy, přednášky, návštěvy a exkurze) se zaměřením na rovné příležitosti ve vzdělání.

Spolupráce s rodiči žáků:

Navázání spolupráce s rodiči nastupujících žáků na úvodní třídní schůzce, kde jim byla vysvětlena strategie primární prevence na škole, podány základní informace o problematice užívání návykových látek včetně alkoholu a kouření.

Při vzniku problémových situací jsou rodiče informováni – třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce případně přivolán odborník dle potřeby.

Problémovým žákům (jejich rodičům) budou poskytovány individuální konzultace v této oblasti.

Budou rovněž předány kontakty na odborná zařízení, v odůvodněných případech jim bude konzultace s odborníky školou doporučena.

Škola se snaží také posilovat **spolupráci rodina – škola** směrem k výchově, ke zdravému životnímu a to formou:

- Třídních schůzek – účast rodičů a jejich spolupráce se všemi pedagogickými pracovníky.
- Individuálních pohovorů rodičů s třídním učitelem, případně psychologem, speciálním pedagogem a výchovným poradcem.
- Pohovory rodičů s vedením školy.
- Netradiční forma účasti rodičů v edukačním procesu.

Při selhání preventivních opatření školy (užívání návykových látek):

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek provést diskrétní pohovor a šetření se žákem.

2. Při odůvodněném podezření: kontaktování rodičů (zákonných zástupců žáka), při negativní či nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální odbor.
3. Při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo v případě, že je žák školy ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pracovník školy pověřený dle pokynu MŠMT kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, popř. zák. zástupce, OSPOD.
4. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče uvědomí oddělení péče o dítě, oznámí věc policii.

V Brně 1. 9. 2025

Mgr. Jitka Sedláčková
školní metodik prevence